

Közéletünk hírei

FEHÉR LAJOS
LÁTOGATÁSA
DUNAÚJVÁROSBAN

Fehér Lajos, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese szombaton Dunaújvárosba látogatott. Takács Imrével, a városi pártbizottság első titkárával, Tapolczai Jenővel, a városi tanács vb elnökével és Borovszki Ambrussal, a Dunai Vasmű vezérigazgatójával megtekintette a Dunai Vasmű meleg- és hideghengerművét, a szalmacellulózógyárat, majd a dunai partfalvédelmi munkákat. Később a városi tanácsban Dunaújváros vezetőivel megbeszélést folytatott az időszaki várospolitikai kérdésekről.

HAZÁRKEZETT A KÜLKERESKEDELMİ DELEGÁCIÓ

Hazárkezett az NDK-ból dr. Mulató János külkereskedelmi miniszterhelyettes vezette küldöttség. A delegáció az NDK Külkereskedelmi és Belnémet Kereskedelmi Minisztériumának vezetőivel tárgyalásokat folytatott az 1966–1970 közötti hosszú lejáratú árucserreforgalmi megállapodás megkötésének előkészítéséről.

ELUTAZOTT A SZOVJET KÖNNYŰIPARI MINISZTER

N. Taraszov, a Szovjetunió Könyűipari Állami Bizottságának elnöke, a Szovjetunió minisztere és kísérete tíznapos magyarországi tartózkodás után szombaton elutazott Budapestre. A szovjet miniszter megbeszélést folytatott a textilipari kutatóintézetben és több ízben tárgyalt a Könyűipari Minisztérium vezetőivel a két ország könnyűiparát érintő problémákról.

Sajtóértekezlet az idei terményfelvásárlásról

A gabonatröszt raktárkapacitása az elmúlt évihez viszonyítva 18 ezer vagonnal bővült — mondotta Rákai Gábor, a tröszt vezérigazgatója szombati sajtóértekezletén. Mégis, a szokatlanul csapadékos időjárás miatt különösen nehéz feladatnak ígérkezik az idei gabonafelvásárlás. A gabonát ugyanis 15 százalékosnál nagyobb nedvességtartalommal, vagy csak nagyon vékony rétegben, vagy egyáltalán nem lehet biztonságosan tárolni. Meg kell tehát találni a módját annak, hogy a gabona biztonságosan tárolható nedvességtartalommal kerüljön a magtárakba.

A raktárak egyébként a termelőik igényeinek megfelelően, vasárnap is nyitva tartanak. Megkezdődött a termények felvásárlása is, s a szakemberek bíznak abban, hogy a termés az ideiglenes fedezeti ország kenyérgabona-ellátását.

Rendelet a kisajátításról és a nemesfém tárgyakról

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa legutóbbi ülésén törvényerejű rendeletet fogadott el a kisajátításról, valamint a nemesfém tárgyakról és fémjelzésükről.

Az október 1-én hatályba lépő új törvényerejű rendelet nemcsak az állam, hanem — megfelelő korlátozásokkal — társadalmi szervezet és szövetkezet részére is lehetővé teszi a kisajátítást.

Az új jogszabályok a pénzügyi kártalanítást teszik főszabállyá, cselekvőként csak másodlagosan és akkor lehet adni, ha azt a kártalanításra jogosult elfogadja.

Kártalanítás jár a kisajátított ingatlanért, a növényzetért, az értékvesztésért, az ingatlanra vonatkozó jogok megszűnéséért és egyes költségeikért. A pénzügyi kártalanítás mértékét — a kisajátítást kérő ajánlata alap-

Három kisteleki tsz befejezte az aratást

(Tudósítónktól.) A Felszabadulás, a Feketealmi és a Perczel Mór tsz-ek gazdái pénteken estére teljesen befejezték az aratást. A kombájnos és az aratógépek mellett jócskán akadt dolguk a kézikaszásoknak is. A Felszabadulás Tsz-ben, több mint 400 holdat, a Feketealmi Tsz-ben 420-at, a Perczel Mór Tsz-ben pedig mintegy 200 holdat kézikaszákkal arattak le. A három gazdaközösség most segítséget nyújt az Új Élet Tsz-nek, ahol bizonyos mértékig lemaradtak a munkákkal

Tápei tudósítás

„Legelnek a vörös tehenek”

A dűlőúton libasorban balagtak kifelé a kombájnosok. Téglavörös színűekkel megszírtak a határban. A tápei nagyrejtőn kukoricát kapáló, szénát forgató szövetkezetiek szerszámmal támaszkodva imígyen üdvözölték a felvonulást: „jönnek már a vörös tehenek, legelni akarnak”. Takács Imrével, a Tiszatáj Tsz párttitkáráról hallottam ezt a mostani aprócska történetet, ő mesélte ezt is:

— Elkor már arattak a környéken, kaszások, marokszedők együtt vagy ötvenen. S hogy ők is megpillantották a „vörös teheneket”, megtüzesedett markukban a kaszanyél, abba is hagyták. Közben hozzánk lépett az egyik SZK idősebb „pásztor”. Csendes, kimért szavú, alsóvárosi születésű ember Ördög József. Tizenkét éve ül minden évben kombájnos. Csakhamar egy régebbi történetet elevenített fel:

A földhöz vágott kasza

— Nem volt itt nekünk mindig ilyen nagy a becsületünk. Ebben a tsz-ben 1962-ben arattam először. Amikor megjöttünk a gépekkel, káromkodással „üdvözölték” bennünket. Egy nagytörvényű ember — a neve is az —, Nagy Mihály bácsi feltolta a kalapját a fejéből, majdnem sírt, s azt mondta: nem aratunk itt többet, szétszórják a termésünket. Vége van a tápai rétnak! Csillapíthatatlan dühében földhöz vágta a kaszáját.

A gépek megkezdtek aratni és a sok tápai ember pedig négykézláb kutatni a tarlót. Keresték a szemeket, a széttrancsolt kalaszokat. Egyébként az öreg Nagy Mihálynak annyiban igazra lett, hogy kézzel azóta sem aratott többet. Viszont Tápai Ördög József és a többi kombájnosok lettek azok, akiket a szántóföldi emberek közül azóta is legjobban tisztel.

A Tisza-Maros szögében hét „vörös tehenet” legel. Pontosabban van köztük egy magyar AC meg egy „Balaton” is. Az egyik zöld, a másik kék. Tegnap ebéd előtt 1 órával kezdtek, most tíz óra van, és a 110 holdnyi árpa a végét járja. A

forgóban megálltak a gépek, egy-egy ital vízre gyülekeztek a kombájnosok.

Jön a Zéro cirkusz

Valójában egy Zetor érkezett, ponyvás pótkocsival. Szerkocsi híján ez a javítóműhely. A tarlók humora akasztotta rá erre a szerelvényre a Zéro cirkusz nevet, mert messziről nézve inkább vándorcirkuszra hasonlít, mint igazi mozgó javítóhelyre. Vidács István brigádvezető, Vig Antal hibaelhárító lakatos és Bata József zetoros érkezett a „cirkusszal”. Mindhármuk kedélyes emberek, eszükben sincs, hogy haragudjanak. Kovácsillót rántanak elő a „műhelyből”, sercen az autógén lámpa, tönkre koptatott sebességlejtető villákból újakat varázsolnak. Ugyanis az alkatrészlistán hiányzik a sebességlejtető villa, de hát náluk ez már nem akadály. Mire a kombájnosok végigszívják cigarettájukat, s kifújják magukat, indulhat a kiállított kombájnos.

Félezer helyett húszan

Ács Antal növénytermesztési brigádvezető, meg a párttitkár a termést dicséri. Mindentudó zsebkönyvből kiderül, hogy a leggyengébb árpátábla — amit eddig arattak — holdanként 12 mázsa 40 kilót adott. A legjobb pedig 19 mázsa 80-at. A legveresebb reményeket azonban a Bezostája-1-es búzához fűzik. Közben megszámlálom az embereket a tarlón; még a szállítókkal együtt sincsenek húszan. Ők azok, akik talán nyolc vagy tíz nap múlva jelentik: a tápei Tiszatáj Tsz-ben több mint másfél ezer holdon befejezték az aratást. Előtolakszik a gondolat: bármennyire sok a baj ezzel a mi mezőgazdaságunkkal, mégis hatalmas tempóval fejlődik. Három évvel ezelőtt itt még majdnem megsírták a tápai rétet. Erőszaknak, szentségtörésnek tartották a kombájnosokat. Most meg már úgy tartozik ide a „vörös tehen”, mint kabáthoz a gombja. Ha számítjuk a hordást és a cséplést, ehhez a munkához, ami itt folyik, talán öt-ház ember is kevés lenne, ha úgy csinálnánk, mint régen. Most meg vannak húszan... A szavakból úgy értem, tulajdonképpen kevés is ez a munka, nem „él itt meg” ez a sok kombájnos. Ördög József tavaly egymaga tízezer mázsát aratott, cséplelt, most sem érne be kevessebbel.

Bordács Mihály, Csongrád megye első traktoristája. Ezt a címet 662 hold aratással nyerte tavaly. Ördög Lajos, Endre Ferenc, Juhász Ferenc, Kovács János, a kombájnos brigád többi tagja is azon van, hogy legalább a 450–500 hold meglegyen gépenként. Azt mondják, az ilyen teljesítményekben van bőven a forint.

A kapcsológombon szongorázik

A párttitkár meginvitálta a kombájnoszédre is. Az árpával csordulási lötyintett vontatók 5–10 percenként érkeznek a mezőre. Azért nincs torlódás a tisztításban. Nagy teljesítményű OVP-20-as szovjet kombájnoszédre gép falja a hosszú prizmákat. Vetőmagnak tisztítja a termést. Nemcsak az ocsut, de még a kisebb szemeket is gondosan kiválasztja. Az

egyik oldalon zuhatagként ömlik az aranytiszta mag a zsákokba, a másik oldalon géppuskatűzként lövell külön az ocsu meg az apró szemek. Szűcs Sándor néhány elektromos kapcsológombon szongorázik ujjával, másik két ember pedig seprével, lapáttal igazgatja nagy komótosan a felvonólapok alá a magot. Láthatóan nehéz munkájuk már csak a garatosoknak van, akik a teli zsákokat kötik, és a magtárba továbbítják. Azt hiszem, ez is még csak az ideje van így. Talán jövőre már a tiszta termést is elektromos gépek továbbítják... Mit mondhatok még? Nem halt meg, ellenkezőleg, most születik újjá a tápei rét. Megnőnek még az öreg emberek is.

Csepri József

Júliusban: jeles

Sokadalom a munkaügyi osztály előtt: lányok, fiúk állnak rendezetlen sorokban, várják, hogy beléphessenek az ajtón át — a munkába. Benn az irodában folyik az adatfelvétel, készülnek a két hétre szóló szerződések, ki-ki megkapja a munkára-utalványát, aztán: „Óra-kor balesetvédelmi oktatás” — holnap pedig a munka első napja.

Eredményes szervezés

— Szombat volt a „fordulónapunk” — mondja Náci János, a munkaügyi osztály vezetője. — Azok, akik nem kívántak tovább dolgozni, ma „számoltak le”, akik pedig folytatni akarták a munkát, újabb két hétre köthettek szerződést. Csak helyeselni lehet a vezetőknél ezt az újabb — a közelmúlt helytelen gyakorlatáról lemondó — intézkedését. Nyilvánvaló, hogy azok a diákok, akik már szert tettek némi gyakorlatra, jobban helyt állnak a termelésben, mint a — hogy egy idevágó kifejezést használjunk — még egészen „zöldek”.

— Hány diákmunkása van a gyárnak?

— Általában 300 körül mozog a létszám. Most kilép egy kisebb csoport, de a helyük nem marad betöltetlen. Ott az utánpótlás az iroda előtt és az irodában, ma már 28-at felvettek, ha így megy tovább, 3 órára 50–60 lesz az újonnan szerződöttök száma.

A munkaügyi osztály vezetője tehát elégedett ember. Munkaóráhiány miatt nem kellett állniuk az ideig, és ez nagy szó. A tennivalókat jól előkészítették a gyerekeknek, akik kisebb, 20 főig felmenő csoportokban, egy-egy jól begyakorolt munkás felügyelete alatt dolgoznak. Van tehát szakmai „brigádvezetőjük”, de a pedagógusok felügyeletét sem nélkülözik. Jelenleg is hét pedagógus van velük. Abban, hogy 89,1 a tanulók júliusi átlagszázaléka, a gyerekek szorgalmán, tenniakarásan kívül ennek a kétirányú felügyeletnek is komoly része van.

Fegyelmeltebbek, szore'dmasabbak

Maga a 89,1 a legjobb vélemény a diákok munkájá-

Túlteljesítik exporttervüket a kisipari szövetkezetek

A Csongrád Megyei Kisipari Szövetkezetek félévi mérlege jelentős emelkedést mutat egy, a népgazdaság számára igen fontos területen:

112 százalékra teljesíteték exporttervüket.

Az utóbbi időszak teljesítménynövekedése még szembezőkőbb: a második negyedév 119 százalékos eredménnyel zárult.

Előremutató, örvendetes jelenség ez. A pozitív tapasztalatok és a siker ösztönző hatására a Kisipari Szövetkezetek Csongrád megyei Szövetségének vezetői nemrég

többletexport vállalására tettek ajánlatot

az Országos Tervhivatalnak. Az engedély már megvan — az ügy népgazdasági fontosságát figyelembe véve a

tervhivatal soron kívül biztosítja mindazokat a feltételeket, amelyek a többletvállalás teljesítéséhez szükségesek. Aztálal, hogy ez a kezdeményezés „zöld utat” kapott, most konkrétizálódtak a lehetőségek: előreláthatóan a Csongrád megyei Kisipari Szövetkezetek

15–20 százalékkal teljesítik túl az évi exporttervüket.

Szegeden a többlettermelés oroszlánrésze az olyan szövetkezetekre hárul, melyekben 10 millió forintnál, illetve ennél is többre rúg az export volumene. Ilyenek a Szegedi Vas- és Fémmipari Ktsz, a Szegedi Szerzőmunkások Ktsz, a Szegedi Tömegcikk Ktsz és a Szegedi Nívó Ktsz.

Gépsorokat, gyárakat irányít

Az új magyar vezérlőberendezés

A Transzvil az utóbbi hónapokban a gépipar legfontosabb gyárai közé került, mert vezérlőberendezése a korszerű gyárakban immár nélkülözhetetleneké váltak. Az ide 25 százalékkal több vezérlőberendezés készült, mint tavaly, s kétszerannyi, mint 1962-ben. Korszerűség szempontjából még nagyobb a fejlődés, az új berendezések már tízmillió kapcsolást bírnak ki, élettartamuk hússzor akkora, mint a régieké. Az új vezérlőberendezések irányítják már a korszerű lyuk-kártyás szerszámgepeket, a motorházmegmunkáló célgépsorokat, a legmodernebb darukat, a gumipari és konzervgyári gépsorokat, a Szovjetunió részére hazánkban készült teljes csőgyárakat.

lió kapcsolást bírnak ki, élettartamuk hússzor akkora, mint a régieké. Az új vezérlőberendezések irányítják már a korszerű lyuk-kártyás szerszámgepeket, a motorházmegmunkáló célgépsorokat, a legmodernebb darukat, a gumipari és konzervgyári gépsorokat, a Szovjetunió részére hazánkban készült teljes csőgyárakat.

ról. Még néhányat azonban érdemes megemlíteni róla. — Sokkal jobban dolgoznak, mint a tavalyiak — tanúsítja a legilletékesebb, Náci János. — Fegyelmeltebbek, szorgalmasabbak. Tavaly az 50 százalékos eredménynek is megörülünk.

— Kétheti munkaidő alatt exportárú csomagolását végcélra tanítványaim, a II/C-sek. Velük a Tömörkényi gimnázium sok más tanulója is — mondja Török Imréné pedagógus. — Az üzem vezetői minőségi munkájukért, példamutató magatartásukért dicséretilevelelt küldtek iskoláinknak, a II/C és a III/D eredményeit külön kiemelve. Szervezni kellett őket, minden reggel új rendezni a „csatasort”, akkor ment a teljesítés. A gyerekek lelkesedésére egyébként jellemző, hogy az osztály, az iskola jó hírnevéért meg a vidékről való bejárás áldozatát is vállalták — „hogy néz ki az, tanárnő kérem, hogy pont az osztálytitkárnak nem akarósdik hajnalban felkelni” — mondta egyik szatymazi tanítványom.

Csuri Gyuláné mint brigádvezető segíti a tanulókat. Szerinte a lányok jobbak, mint a fiúk, a múlt héten ugyanis egy fiúcsoporthoz a keze alatt, már csak pár napjuk volt hátra szerződésük lejártáig és mi tagadás, „hüzték az időt”, mint egy nyúrszóra álló futbalcsapata mérkőzés utolsó perceiben.

Az iskola és a munka becsülete

Az üzemben mindenütt a szokásos nyári felbolydulás. A diákokat keresem. Nemelyik cigarettafüstbe burkolódik, jólesik egy kis felöltözés: például itt, a zöldbáb-előkészítőben, ahol valami műszaki hiba miatt pár percet vesztesz a szalag.

Dombi István, a Tiszaparti gimnázium harmadik osztályos tanulója és Takó István „exnyolcadikos”, immár ipari tanuló, egy hete dolgoznak itt — szeletelés, mérés, anyagmozgatás a „reszortjuk”. Tizenötven dol-

goznak egy brigádban, köztük jónéhány lány is, akik azonban nyomban elriadnak a jegyzetömbtől, mihelyt nevekbe kerül a sor.

— Mióta ilyen szőgyellősek?

Az „amióta a gyárban dolgozunk” válasz kicsit furán hat, végtére is azt a munkát restellik, amit vállaltak, s esetleg éppen az előtt a fiúismerős előtt, aki később majd megdicséri az itteni keresetből vásárolt blúzt vagy ruhát!

Odébb az egyik raktárban borsókonzervert raknak a Rózsa Ferenc Gimnázium diákjai, Patai János, Zsarkó Imre, Csehó József és Gyuris Mihály.

— Ez az — mosolyog rájuk Náci János —, már megtanulták, hogy kell két kézzel rakni, így megy a leggyorsabban.

S valóban: a kezek gyakorlattan, gyorsan és mégis gondosan fogják, emelik, teszik le a fénylő fedelőüvegeket. Eredményük nem is akármilyen. 110 százalékkal büszkélkedhetnek S válamennyien hosszabb ideig akarnak még itt dolgozni a gyárban.

Német exportra készül a marhapörkölt. A fémdobozok itt négy diáklány kezében fénylenek. Mikite Andrea mezőkövászai kislány Szegedre eredetileg nyaralni jött, aztán mégis ide állt be dolgozni a gyárba, hogy pénz gyűjtson csehszlovákiai utazására. Társai, Borbála Mária és Kecskeméti Gizella a Tisza-parti gimnázium, Makra Mária a Közgazdasági Technikum tanulója. Hát ők mit kezdenek a pénzzel? A kérdésre sorban hangzik az egyforma válasz:

— Ruha.

— Ruha.

— Ruha.

Nevetünk. Igen, jó hallani, hogy ezeknek a gyerekeknek megvannak a maguk tervei. És az erejük, kedvük is megvan hozzá, hogy megvalósítsák őket. S így van ez rendjén. A végzett munkát, a gyár, a kereset a maguk hasznára válik; megbecsülést szereznek iskolájuknak, ahogyan a fizikai munka megismerése is el kell, hogy mélyítse bennük az emberi értékek megbecsülésé-

J. M.